

Inloophuis Midden Brabant

Voor mensen met kanker en hun naasten

Tilburg en regio Midden-Brabant

“Het is niet te voorkomen dat er vogels van droefheid landen op onze schouders, wel is te voorkomen dat zij nesten bouwen in ons haar.”

(Herman de Mönnink. 1997)

Tilburg, januari 2012
Versie 1.0

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Inleiding	4
3. Visie.....	4
4. Missie	4
5. Doelstelling.....	4
6. Inloophuis Midden Brabant.....	5
6.1 Beleidsactiviteiten.....	5
6.2 De organisatie	6
Bestuur	6
Coördinator(en)	7
Vrijwilligers	7
Aanbieders van activiteiten.....	7
7. Samenwerkingspartners	9
8. Koepelvereniging.....	9
9. Communicatie	9
10. Huisvesting	10
11. Exploitatie	11
12. Financiën	11
13. Administratie	12

1. Voorwoord

Uit onderzoek blijkt dat het aantal mensen met kanker steeds meer toe neemt. In de gemeente Tilburg (204.853 inwoners) worden er jaarlijks 1000 nieuwe patiënten gediagnosticeerd met kanker. Dankzij de zich ontwikkelde medische wetenschap en daardoor de verbetering van de overleving overleven steeds meer mensen met de diagnose kanker waardoor er steeds meer mensen met de gevolgen van deze ziekte en zijn behandeling verder moeten met hun leven.

Initiatiefnemers Mirjam Bogaarts (verpleegkundigspecialist oncologie), Dr. J.M.G.H. van Riel (internist-oncoloog) en Prof. Dr. J. De Vries (Medisch Psycholoog, Universiteit van Tilburg) willen vanuit hun persoonlijke ervaringen met patiënten met een kwaadaardige ziekte een invulling geven aan een aanvullende begeleiding van mensen met kanker door de oprichting van het Inloophuis Midden Brabant.

Een inloophuis is een ontmoetingsplek buiten het ziekenhuis en dus het medische circuit, waar mensen met kanker en hun naasten elkaar kunnen ontmoeten. Het biedt een veilige, gastvrije plaats waar kankerpatiënten welkom zijn voor ontspanning, een kop koffie en een praatje kunnen maken met een vrijwilliger (vaak ex-patiënt) of lotgenoten. Verder bevorderen inloophuizen het lotgenotencontact o.a. door middel van het organiseren van themabijeenkomsten, ontspannende en creatieve activiteiten en bieden zij patiëntenverenigingen ruimte voor hun activiteiten. Naast de zieke zelf zijn ook de naasten/mantelzorgers en een ieder die bij patiënten met kanker betrokken is welkom. Het inloophuis biedt geen medische zorg, en de activiteiten houden zich verre van inmenging in medische diagnoses en beslissingen. Aan andere activiteiten die tot integrale zorg gerekend kunnen worden, zoals informatieverstrekking, lotgenotencontact en creatieve workshops, kan zonder verwijzing vanuit de reguliere zorg deelgenomen worden.

In Brabant zijn er tal van inloophuizen gevestigd. De bezoekersaantallen van deze inloophuizen groeien jaarlijks en variëren in 2010 van 2000 tot 5000 bezoekers per jaar, waaruit blijkt dat in een belangrijke behoefte wordt voorzien [A.Visser et.al., 2009]

De initiatiefneemsters hebben zich georiënteerd door diverse bezoeken te brengen aan en gesprekken te voeren met een aantal bestaande inloophuizen en hun medewerkers. De kosten van de vrijwilligersorganisatie kunnen worden gedekt uit subsidies van fondsen, sponsoring en de WMO. Het diensten aanbod van het inloophuis valt op een belangrijk aantal punten binnen de zogenaamde prestatievelden van de WMO. Dit beleidsplan begeleidt de subsidieaanvraag voor de WMO en gemeente Tilburg. Tevens is het de basis voor samenwerking met externe verenigingen en organisaties.

2. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan voor het Inloophuis Midden Brabant voor kanker patiënten en hun naasten in Tilburg en de regio Midden-Brabant. Het inloophuis ambieert een groot aantal mensen uit de doelgroep te bereiken en zijn gasten een passend aanbod te bieden.

In dit beleidsplan wordt de noodzaak, de visie en doelstelling, de opzet, het aanbod, de werkwijze, de organisatie en de financiering van het inloophuis Midden Brabant uitgewerkt.. Het plan voorziet in een passende opzet van een uniek inloophuis in de gemeente Tilburg en de regio Midden-Brabant.

Het Inloophuis Midden Brabant maakt deel uit van het samenwerkingsverband IPSO (Instellingen Psycho Sociale Oncologie). IPSO begeleidt inloophuizen in oprichting, en stellen een "buddy" aan (inloophuis met ervaring wordt gekoppeld aan een inloophuis in oprichting). Hiermee zijn de gezamenlijke bedrijfsvoering (contractbeheer e.d.), beleids- en kwaliteitsontwikkeling en borging van de kwaliteit ondergebracht.

3. Visie

Er is behoefte is aan een plek voor mensen met kanker en hun naasten [A. Visser, 2009] en nabestaanden dat voelt als een warme deken, een plaats waar rust is, persoonlijke aandacht, er altijd iemand voor je klaar staat om naar te luisteren en waar verdriet veilig gedeeld kan worden met lotgenoten buiten het medisch circuit.

4. Missie

Creëren van voorwaarden en mogelijkheden om patiënten met kanker, ex-patiënten en familie of anderszins betrokkenen ondersteuning te bieden.

5. Doelstelling

Het inloophuis Midden Brabant wil een ontmoetingsplaats bieden waar mensen met kanker en hun naasten en nabestaanden vrijblijvend binnen kunnen lopen. Waar men in contact kan komen met lotgenoten om ervaringen te delen en herkenning te vinden en kan deelnemen aan creatieve activiteiten te midden van de regionale keten van zorgverleners die bij mensen met kanker zijn betrokken. Om op deze wijze bijdragen te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van leven van mensen die te maken hebben met kanker.

Verwachte (maatschappelijke) effecten:

onderzoek door het Inloophuis de Eik in Eindhoven [A.Visser, 2009] toont aan dat het bezoek aan het inloophuis helpt negatieve gevoelens te verminderen (52% minder onzeker, 76% een stukje rust gevonden, 55% minder angst, 79% voelde zich beter). Het betrekken van vrijwilligers die werken onder begeleiding van een coördinator en de zorg voor mantelzorgers en andere betrokkenen is van grote betekenis voor de maatschappelijke beeldvorming rondom mensen met kanker. In Nederland zijn reeds 50 tal inloophuizen gerealiseerd en het blijkt dat deze een steeds grotere toeloop krijgen en een groeiend aantal activiteiten aanbiedt aan haar gasten. Ze voorzien duidelijk in een behoefte.

6. Inloophuis Midden Brabant

Het inloophuis positioneert zich nadrukkelijk onafhankelijk en ongebonden, te midden van de bestaande medische en maatschappelijke zorg. Zij zoekt zoveel mogelijk aansluiting bij partijen die aanvullende diensten aanbieden. Vestiging van een inloophuis in Tilburg ligt om diverse redenen voor de hand.

In het verzorgingsgebied is momenteel geen voorziening als het inloophuis. In het St. Elisabeth Ziekenhuis en in het TweeSteden ziekenhuis worden veel kanker patiënten gediagnosticeerd en behandeld, waardoor het nuttig is om in de omgeving van deze twee ziekenhuizen aanvullende hulp te creëren. Daarnaast is in Tilburg het Instituut Verbeeten actief die een belangrijke (boven)regionale functie vervult in de zorg aan oncologische patiënten.

Er zijn goede verbindingen naar Tilburg, zowel met openbaarvervoer als per auto vanuit omliggende dorpen.

6.1 Beleidsactiviteiten

De eerste opdracht die de Stichting Inloophuis Midden Brabant zich heeft gesteld is het verwerven van draagvlak van de beide ziekenhuizen (St. Elisabeth Ziekenhuis en het TweeSteden ziekenhuis) en het radiotherapeutisch centrum Instituut Verbeeten. Een vaste financiële sponsoring om de jaarlijkse exploitatie te dekken is noodzakelijk om de doelstelling te realiseren. Na het vinden van een geschikte locatie worden langzaam en zorgvuldig de activiteiten opgestart. Ook aan de naamsbekendheid en het promoten van het Inloophuis Midden Brabant zal de nodige aandacht besteed worden. Nadrukkelijk wordt ook hierin de verbinding gezocht met beide ziekenhuizen en het Instituut Verbeeten.

Om dit doel te bereiken zijn de komende jaren de inspanningen gericht op de samenwerking met patiëntenverenigingen en zorgaanbieders, o.a. door:

- Onderzoeken wat het inloophuis kan betekenen voor het St. Elisabeth Ziekenhuis, het TweeSteden ziekenhuis en het Instituut Verbeeten en alle overige instanties die betrokken zijn bij de zorg voor kanker patiënten.
- Ter voorbereiding van het aantrekken van vrijwilligers een begeleidingsgroep op te richten om een plan te maken waarin vastgelegd wordt op welke wijze wat door wie wordt aangepakt.
- Promotie van het inloophuis Midden-Brabant.
- Door contact te leggen en/of het intensiveren van contacten met subsidieverstrekkers, sponsoren, vrienden etc. met het accent op meerjarige donaties waardoor een sterke financiële zekerheid gecreëerd wordt t.b.v. de meerjarige exploitatie van het huis en alle activiteitenprogramma's.
- Bekendheid van dit initiatief is bepalend voor het zo noodzakelijke draagvlak bij de bewoners. Slechts door voldoende draagvlak te creëren zal het inloophuis kunnen functioneren en voldoende middelen kunnen genereren voor een jaarlijks sluitende exploitatie.
- Het lidmaatschap van de koepelvereniging voor IPSO inloophuizen wordt aangegaan, waarmee ondersteuning op gebied van bedrijfsvoering, beleids- en kwaliteitsontwikkeling en borging wordt verkregen.
- Zodra een geschikte locatie is gevonden en ingericht wordt er een planning gemaakt van het aanbod dat mede afhankelijk zal zijn van de mogelijkheden die de locatie biedt. In het gehele aanbod staan begrip en aandacht voor de mens centraal.

Samengevat voorziet het inloophuis in:

- Een ontmoetingsplek met op de eerste plaats een inloofunctie: een prettige plek om te komen en te verblijven. Mensen kunnen altijd terecht in onze ontmoetingsruimte voor contact met lotgenoten of met gastvrouw/heer (vaak ervaringsdeskundigen).
- Informatievoorziening: ondersteuning van gasten door verheldering van hun vragen en door hen daarbij handreikingen bieden. Mensen met kanker hebben behoefte aan voorlichting over hun ziekte en hoe daarmee om te gaan. Goed voorgelicht kunnen mensen beslissingen die hun stadium van ziekte van levensbelang zijn, beter gefundeerd nemen. Er is een bibliotheek aanwezig met tijdschriften, boeken, folders, DVD speler en computer met internet aansluiting. Actieve informatievoorziening, bijvoorbeeld via organiseren van informatiebijeenkomsten voor huisartsen maakt deel uit van het dienstenaanbod van het inloophuis.
- Activiteiten gericht op ontmoeten, ontspannen, verwennen.
- Het faciliteren van bijeenkomsten georganiseerd door patiëntenverenigingen
- Presentaties over het inloophuis, zowel in huis als op locatie en open dagen organiseren is belangrijk voor de beeldvorming.

6.2 De organisatie

Het inloophuis is een vrijwilligersorganisatie bestaande uit een bestuur, een coördinator en vrijwilligers waaronder tevens aanbieders van activiteiten.

Bestuur

Het inloophuis Midden Brabant heeft een onbezoldigd bestuur en een coördinator voor de dagelijkse leiding. Het bestuur van de stichting bestaat uit:

- Prof. Dr. J. de Vries: Universiteit van Tilburg
- Dr. J.M.G.H. van Riel: internist-oncoloog St. Elisabeth Ziekenhuis
- M.P.J. Bogaarts: verpleegkundig specialist oncologie
- L. Smit: Directeur Rijkswaterstaat, secretaris
- F. van Boekel: accountant van Boekel accountants, penningmeester

Er zijn nog vacatures vacant. Bij de samenstelling van het bestuur wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke diversiteit in achtergrond zodat hierdoor draagvlak en relevante expertise aanwezig zijn.

Voornaamste taken van het bestuur, naast het uitdragen van de doelstelling van het inloophuis Midden Brabant en het vinden van een geschikte locatie, zijn:

- Het maken van beleid en zorg dat dit beleid goed wordt uitgevoerd.
- Werkgever van de coördinator

Coördinator(en)

In de eerste instantie gaat de Stichting geheel draaien op basis van de inzet van vrijwilligers.

Later is het wenselijk om voor de dagelijkse leiding één Fte aan coördinator aan te stellen. Deze coördinator(en) heeft als taak:

- Verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken
- Uitvoeren van het beleid.
- Zorgen voor een goede vertaling van het beleid naar de praktijk en overleg met het bestuur.
- Aansturen van de vrijwilligers, zowel de gastvrouwen als gastheren als de vrijwilligers in de verschillende commissies: PR, woning, activiteiten.
- In samenwerking met het bestuur opbouwen en in stand houden van een netwerk.
- Voeren van de administratie.
- Verwerven en up-to-date houden van informatiemateriaal.
- Organiseren van activiteiten.
- Contacten met externen aangaan en onderhouden.

Vrijwilligers

Het inloophuis Midden Brabant is een vrijwilligersorganisatie. Het team van vrijwilligers (vaak ervaringsdeskundigen) is of wordt geschoold in het omgaan met de doelgroep. Vrijwilligers hebben als primaire taak de ontvangst en opvang van de gasten. Ze doen dit in eerste instantie door het bieden van een luisterend oor. Daarnaast zorgen zij ervoor dat de ruimtes er representatief uitzien.

Per dagdeel zullen voldoende vrijwilligers aanwezig zijn. Sommige vrijwilligers hebben een specifiek aandachtsgebied naast hun algemene werkzaamheden en doen tevens commissiewerkzaamheden (bijvoorbeeld ICT, documentatie of inrichting, PR).

Er worden procedures en handleidingen ontwikkeld voor het vrijwilligersbeleid. Met vrijwilligers wordt na een sollicitatieprocedure en een proefperiode een samenwerkingsovereenkomst aangegaan waarin ook de deelname aan scholing is opgenomen.

Er vindt structureel overleg plaats tussen de vrijwilligers en de coördinator. Naast dit overleg is er intervisie onder deskundige begeleiding. Hierin kunnen met name persoonlijke ervaringen met gasten besproken worden.

Het inloophuis biedt het team van vrijwilligers bovendien ruimte voor persoonlijke ontwikkeling door werkervaring en scholing. De scholing voor zowel nieuwe als ervaren vrijwilligers wordt regelmatig aangepast op basis van wensen van vrijwilligers en ervaringen en behoeften van het inloophuis.

De scholing kan bestaan uit:

- Intervisie
- Bijscholingsavonden: Nieuwe en bekende therapievormen
- Gesprekstraining
- Samenwerken en ervaringsleren

Aanbieders van activiteiten

De activiteiten die binnen het inloophuis Midden Brabant plaatsvinden, worden aangeboden door gekwalificeerde vrijwilligers die op basis van een

samenwerkingsovereenkomst deze activiteiten uitvoeren. Deze aanbieders voorzien in de:

- Wekelijks terugkerende activiteiten:
 - o Zang
 - o Papier en taal
 - o Tai Chi
 - o Boetseren
 - o Teken en schilderen
 - o Yoga
 - o Mindfulness
 - o Mandala kleuren
 - o Koken en bakken
 - o Boekenclub
 - o Thema avonden: Werkhervatting en kanker, Kinderwens, Erfelijkheid en kanker, Seksualiteit.
 - o Wandelen
 - o Muziek
- Incidentele activiteiten

De aanbieder van een workshop vraagt een Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) aan bij de belastingdienst.

Voor de komende jaren wordt dit concept uitgewerkt en in omvang afgestemd op de behoeften en wensen van de gasten binnen het kader van de doelstelling beschikbare middelen en te verwachten resultaten.

7. Samenwerkingspartners

Het aangaan en onderhouden van relaties met partijen die eveneens inspanningen verrichten ten behoeve van kankerpatiënten en hun naasten/nabestaanden is voor de Stichting inloophuis Midden Brabant van essentieel belang. De accenten bij het in gang te zetten beleid inzake uitbreiding c.q. intensivering van de contacten en samenwerking met deze instellingen en organisaties liggen op:

Het bundelen van krachten en het gezamenlijk aanbieden van activiteiten. Het inspelen op behoeftes van de belangenverenigingen/organisaties voor het ontvangen van grotere groepen en het uitbreiden van bijeenkomsten.

Samenwerkafspraken maken met het St. Elisabeth Ziekenhuis, TweeSteden ziekenhuis en het Instituut Verbeeten om de toegankelijkheid van het inloophuis voor patiënten en hun naasten zo soepel mogelijk laten verlopen.

Potentiële samenwerkingspartners van het Inloophuis:

- St. Elisabeth Ziekenhuis
- TweeSteden ziekenhuis
- Instituut Verbeeten
- Thebe
- De Wever
- Huisartsen in de regio
- Organisaties rondom het levenseinde: Hospices, palliatief team
- Zorgverzekeraars : CZ, Univé/VGZ, Achmea
- Rondom thema kanker; dus met andere organisaties van/voor kankerpatiënten: Integrale Kankercentra, patiëntenorganisaties, KWF.
- Andere vrijwilligersorganisaties in de zorg voor kwetsbare mensen; vrijwillige thuishulp, steunpunt mantelzorg, buddyzorg
- Sleutelorganisaties: vrouwenorganisaties, kerkelijke organisaties.

8. Koepelvereniging

De Stichting inloophuis Midden Brabant wordt lid van *IPSO-Attendum*, de koepelvereniging voor inloophuizen t.b.v. kankerpatiënten (<http://www.ipso.nl>).

De gezamenlijke bedrijfsvoeringzaken (contractbeheer e.d.), beleids- en kwaliteitsontwikkeling en borging van de kwaliteit zijn hier ondergebracht. Op dit moment zijn 33 zelfstandige inloophuizen aangesloten.

9. Communicatie

Externe communicatie

De Stichting inloophuis Midden Brabant zal via duidelijke en brede communicatie (patiëntenorganisaties, pers, website, folders, posters, nieuwsbrief) haar bestaan en activiteiten bij het publiek bekend maken:

Informatie wordt verstrekt aan groepen van patiënten met verschillende soorten kanker. Zowel de inhoud als de vorm van de informatie wordt op de doelgroep afgestemd. Relevante inspiratie hiertoe komt van de verschillende patiëntenverenigingen.

Interne communicatie

Naast deze communicatie gericht op de omgeving, is specifieke aandacht voor de interne communicatie onmisbaar. Hiervoor worden de volgende middelen gehanteerd:

- Vrijwilligersoverleg
- Handleiding voor gastvrouw/heer
- Communicatieklapper, prikboarden ter plekke
- Sociale activiteiten

10. Huisvesting

Het inloophuis verwacht het eerste jaar een instroom van 1.200 bezoekers met een groei naar 4000 bezoekers in 2015.

Eisen aan huisvesting:

Er dient een huiskamer, een creatieve ruimte, een ruimte voor administratie en een toilet te zijn. Daarbij is een tuin wenselijk.

Door de beschikbaarheid van een pand kunnen de doelen op korte termijn gerealiseerd gaan worden. Het pand is gesitueerd aan het Wilhelminapark 29 te Tilburg, is goed bereikbaar met het openbaar vervoer en ligt in een straal van 800 meter van het Centraal station. Het pand kijkt uit op een schitterend stadspark waar activiteiten georganiseerd kunnen worden. Er is een mogelijkheid tot vrij parkeren.

Het pand beschikt over 200 vierkante meter vloeroppervlakte en kan zodanig verbouwd worden dat de bovengenoemde eisen aan huisvesting gewaarborgd worden. De eigenaar stelt een stuk tuin ter beschikking gedurende de openingsuren van het inloophuis. Een zakelijke huurcontract dient opgesteld te worden.

11. Exploitatie

Er is separaat een begroting opgesteld door de accountant.
Samengevat betekent dit voor de exploitatie van het eerste jaar:

PROGNOSE:

	----1 ^e jaar----
	-----€-----
Donaties	112.000
Personeelskosten:	43.500
Huisvestingskosten:	31.500
Kantoorkosten:	8.500
Acquisitiekosten:	8.000
Overige kosten:	5.500
Afschrijvingen:	15.000
	112.000
BEGROOT RESULTAAT	0

12. Financiën

De Stichting inloophuis Midden Brabant is in haar exploitatie volledig afhankelijk van subsidiering, giften, donaties en sponsoring. Een vaste financiële subsidie/ sponsoring om de jaarlijkse exploitatie te dekken is noodzakelijk om de doelstelling te realiseren. Werving van deze vaste bijdragen is van essentieel belang.

Het regionaal werven van middelen en gelden vindt op verschillende manieren plaats, waarbij bovendien steeds gezocht wordt naar nieuwe creatieve manieren om inkomsten te genereren.

Het aantrekken van zogeheten Ambassadeurs, Vrienden ("De club van 100") en Begunstigers van het inloophuis Midden Brabant kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Deze groepen ondersteunen in financieel opzicht het inloophuis Midden Brabant door middel van een jaarlijkse vaste bijdrage.

- Ambassadeurs doneren jaarlijks minimaal 500 euro per persoon. Doel is om in 2011/2012 een aantal van 20 Ambassadeurs te halen en dit aantal in 2012 te verdubbelen.
- "De club van 100" /Vrienden doneren jaarlijks minimaal 100 euro per persoon. Doel is om in 2011/2012 een aantal van 50 Vrienden te halen en dit aantal in 2012 te verdubbelen.
- Begunstigers doneren jaarlijks een bijdrage van minimaal 25 euro. Doel is om in 2010/2011 een aantal van 100 Begunstigers te halen en dit aantal in 2012 te verdubbelen.

Overige inkomsten

Op incidentele basis vergaart het inloophuis Midden Brabant financiële middelen dankzij giften, legaten en sponsoractiviteiten. Bij de start van het huis wordt ook gekeken naar de mogelijkheden die er bij de Fondsen in Nederland zijn.

Toekomstige financiering van het Inloophuis Midden Brabant

De lijn der verwachting is dat het de sponsorcommissie van het Inloophuis Midden Brabant lukt om sponsoren en financiers te interesseren voor hun bijdrage aan dit project.

De kosten van de (vrijwilligers) organisatie kunnen worden gedekt uit subsidies van fondsen, maatschappelijke organisaties de WMO en het bedrijfsleven. De Stichting verwacht geldelijke bijdragen en schenkingen in natura. De Stichting vraagt bij de belastingdienst de status van 'goede doelenorganisatie' aan en kan daardoor schenkingen en donaties belastingvrij in ontvangst nemen.

13. Administratie

De financiële administratie en de personeelsadministratie wordt verricht door penningmeester.